

HARMONIZIMI I MËSIMDHËNIES DHE KËRKIMIT SHKENCOR NË FGJH-UT ME STANDARDET KOMBËTARE E NDËRKOMBËTARE

Prof. Asoc. Dr. Daniela Hasa

Departamenti i Gjuhës Angleze
Fakulteti i Gjuhëve të Huaja, Universiteti i Tiranës
E-mail: daniela.hasa@unitir.edu.al

Dr. Migena Sejдини

Departamenti i Gjuhës Gjermane
Fakulteti i Gjuhëve të Huaja, Universiteti i Tiranës
E-mail: migena.sejdini@unitir.edu.al

PËRMBLEDHJE

Ky artikull paraqet rezultatet e kërkimeve dhe hulumtimeve të kryera në kuadër të projektit “Didaktika Digjitale e Mësimdhënies/Nxënies dhe Kërkimit Shkencor në UT - (DiDiRes)”. Projekti synon të promovojë përdorimin e teknologjisë për të përmirësuar procesin e mësimdhënies dhe kërkimit shkencor në të gjitha nivelet e studimeve. Harmonizimi i mësimdhënies dhe kërkimit shkencor me standardet kombëtare dhe ndërkombëtare është thelbësor për të garantuar cilësinë e lartë të arsimit në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja (FGJH), duke kontribuar në formimin cilësor të studentëve. Ky punim është i bazuar në një analizë cilësore të të gjithë dokumentacionit të institucionit, kuadrit ligjor në nivel kombëtar, strategjive kombëtare dhe institucionale, dhe rregulloreve përkatëse të hartuara në zbatim. Gjithashtu, analizohen masat e marra për njohjen e stafit pedagogjik me praktikat më të mira ndërkombëtare, dhe përdorimin e teknologjisë në mësimdhënie dhe kërkim shkencor. Qëllimi i analizës është të evidentojë situatën aktuale në FGJH dhe të japë rekomandime për zhvillimin e mëtejshëm të institucionit për ta afruar fakultetin tonë me standardet e institucioneve evropiane të arsimit të lartë.

Fjalët çelës: didaktika digjitale, kuadër ligjor, Infrastrukturë bashkëkohore, kërkim shkencor, mësimdhënie/nxënie, inovacion

ABSTRACT

This article presents the research results conducted in the context of the project “Digital Didactics of Teaching/Learning and Scientific Research at UT - (DiDiRes).” The project aims to promote technology integration to further improve the teaching and scientific research process at all levels of study provided by the Faculty of Foreign Languages, University of Tirana. Harmonising teaching and scientific research with national and international standards is essential for ensuring high-quality education at the Faculty of Foreign Languages so that students graduating are equipped with updated skills and knowledge. The research method used for this article is qualitatively based on desktop research of all the institution’s documentation, legal framework, national and institutional strategies, and relevant regulations in application. Further, it analyses the measures taken to introduce the best international practices to the academic staff and to equip them with the skills to use technology effectively in teaching and scientific research. The analysis aims to highlight the current context at the Faculty of Foreign Languages and provide recommendations for further development to align the Institution with the standards of European higher education institutions. Keywords: digital didactics, legal framework, modern infrastructure, scientific research, teaching/learning, innovation

Hyrje

Ky artikull është rezultat i kërkimeve dhe hulumtimeve të kryera në kuadër të projektit “*Didaktika Digjitale e Mësimdhënies/Nxënies dhe Kërkimit Shkencor në UT - (DiDiRes)*”, i cili synon ndër të tjera, që përmes përfundimeve dhe rekomandimeve të japë ndihmesën e tij në nxitjen e përdorimit të teknologjisë për të përmirësuar më tej procesin e mësimdhënies/mësimnxënies dhe kërkimit shkencor në të gjitha nivelet e studimit.

Harmonizimi i mësimdhënies dhe kërkimit shkencor me standardet kombëtare dhe ndërkombëtare është sa nevojë aq edhe detyrim, pasi qëllimi i tij është sigurimi i një cilësie sa më të lartë në procesin e mësimdhënies dhe mësimnxënies së gjuhëve të huaja si dhe dhënia e një kontributi sa më të gjerë në fushën shkencore. Për Fakultetin e Gjuhëve të Huaja ky harmonizim buron edhe si detyrim nga misioni që ky fakultet i ka caktuar vetes: “të kontribuojë në formimin cilësor të studentëve, në përmbushjen personale të tyre, në krijimin e mirëkuptimit të ndërsjellë, të harmonisë shoqërore dhe ndjenjës së qytetarisë globale të shekullit XXI, të shërbejë si urë komunikimi për çështjet me interes kombëtar, rajonal dhe ndërkombëtar, duke krijuar një hapje dhe ndjeshmëri ndaj kulturave të ndryshme ...”

Duke marrë në shqyrtim dhe duke analizuar një dokumentacion me diapazon të gjerë që zotëron institucioni, nisur nga kuadri ligjor dhe rregullator, strategjitë e hartuara në nivel kombëtar dhe në nivel institucioni, kurrikulat e ofruara, puna e bërë për njohjen e stafit pedagogjik me dokumentet e njësuara dhe praktikat më të mira ndërkombëtare në mësimdhënien e gjuhëve të huaja, situatën në lidhje me infrastrukturën moderne dhe përdorimin e teknologjisë në mësimdhënie/mësimnxënie dhe kërkim shkencor, përpjekjet e bëra për arrijten e ndërkombëtarizimit të programeve të studimit, akreditimin e programeve studimore të ofruara nga institucioni, hapat e ndërmarrë lidhur me procesin e vlerësimit dhe sigurimit të cilësisë, mbështetjen e kërkimit shkencor në nivel institucional, kombëtar dhe ndërkombëtar, vlerësimin dhe përmirësimin e vazhdueshëm të punës në institucion, mbështetjen dhe mundësitë që u ofrohet studentëve në aspektin e gjithëpërfshirjes dhe përgatitjes së tyre në fushën e kërkimit shkencor, është bërë e mundur evidentimi i hapave konkretë, që ka ndërmarrë Fakulteti i Gjuhëve të Huaja. Kështu, fakulteti ynë synon të jetë sa më pranë institucioneve evropiane të Arsimit të Lartë, duke u bërë më tërheqës dhe më konkurrent në vend. Qëllimi i shqyrtimit të këtyre dokumenteve, nuk është vetëm evidentimi i situatës aktuale në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja të Universitetit të Tiranës, por edhe formulimi i rekomandimeve, të cilat do ta ndihmonin institucionin të zhvillohej më tej.

Panoramë e kuadrit ligjor dhe rregullator në nivel kombëtar

Në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja, mësimdhënia dhe puna kërkimore shkencore realizohen në përputhje me Ligjin Nr. 80/2015 “Për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë”. Neni 18 i këtij ligji, pika 5 e përcakton Universitetin si institucion të arsimit të lartë që “*ofron programe studimi në të gjitha ciklet, si dhe programe studimi me karakter profesional*”. Gjithashtu neni 93 i këtij ligji e ngarkon këtë institucion të arsimit të lartë edhe me kryerjen e veprimtarisë kërkimore shkencore duke synuar integrimin e kësaj veprimtarie në mësimdhënie si dhe që “*të kontribuojë në zhvillimin e vendit dhe rritjen e cilësisë së arsimit*” (neni 93, pika 3).

Fakulteti i Gjuhëve të Huaja ka hartuar një sërë dokumentesh, mes te cilave rregullore në nivel njësie baze dhe fakulteti, politika dhe strategji, ku një rol të rëndësishëm luajnë “*Strategjia e zhvillimit të fakultetit të Gjuhëve të Huaja (2021 – 2024)*”, (dhjetor 2021); “*Strategjia e ndërkombëtarizimit të Fakultetit të Gjuhëve të Huaja*” (dhjetor 2021); “*Strategjia dhe politikat e marketingut të Fakultetit të gjuhëve të Huaja*” (dhjetor 2021).

Gjithë dokumentacioni është përpiluar në frymën e strategjive dhe rregulloreve të hartuara në nivel kombëtar, të cilat nga ana e tyre në aspekte të caktuara mbështeten edhe në dokumente ndërkombëtare. Ndër të cilat do të donim të veçonim:

“*Draft Strategjia për Arsimin 2021-2026*” ku përcaktohet kuadri i politikave shtetërore për arsimin në Republikën e Shqipërisë, strategji sektoriale dhe ndërsektoriale si dhe një sërë dokumentesh që kanë të bëjnë me politikën e zhvillimit të arsimit në Shqipëri. Kjo strategji merr një rëndësi për FGJH-në, ndër të tjera edhe për faktin se ky institucion përgatit edhe mësueses të ardhshëm.

“*Agjenda digjitale e Shqipërisë 2022-2026*”, e cila fokusohet në përdorimin dhe zhvillimin e teknologjisë për të përmirësuar infrastrukturën digjitale me efekt të drejtpërdrejtë në mbarëvajtjen e procesit mësimor në përputhje me standardet ndërkombëtare;

“*Agjenda 2030 për zhvillim të qëndrueshëm*” e Organizatës së Kombeve të Bashkuara, objektivi i katër i të cilit (mes 17 të tillave) synon të sigurojë një arsim cilësor, gjithëpërfshirës dhe të drejtë si dhe të nxisë mundësi për të mësuarin e vazhdueshëm për të gjithë. Veçanërisht pika 3 e këtij objektivi lidhet drejtpërdrejtë me përfshirjen e arsimit universitar në këtë agjendë.

“*Pakti për Universitetin*”, i cili synon të rrisë cilësinë dhe efikasitetin e universiteteve në Shqipëri, si në drejtim të mësimdhënies dhe në fushën e kërkimit shkencor.

“*Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2015-2020*” (SKZHI II), e cila si dokumenti themelor strategjik, ndër lidh agjendën e integritit në Bashkimin Evropian me zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik e shoqëror të vendit. Ndër pesë objektivat e tij, që lidhen drejtpërdrejtë me veprimtarinë e Institucioneve të Arsimit të Lartë, në shërbim të qëllimit të këtij hulumtimi do të veçonim rritjen e cilësisë së arsimit të lartë, ndërkombëtarizimin e arsimit të lartë dhe rritjen e kontributit të “Albanian excellence” në tregun e punës.

“*Agjenda digjitale e Shqipërisë 2022-2026*”, e cila lidhet me një nga temat më aktuale dhe të rëndësishme si në aspektin e mësimdhënies e mësimnxënies, ashtu edhe në atë të kërkimit shkencor dhe prek në mënyrë të drejtpërdrejtë punën e përditshme të stafit akademik, atij administrativ dhe studentëve të institucioneve të arsimit të lartë, në veçanti objektivi katër “*Edukimi digjital dhe aftësitë digjitale: transformimi i të mësuarit dhe mësimdhënies*”

“*Plani kombëtar për zhvillimin e qëndrueshëm të infrastrukturës digjitale broadband 2020-2025*” është një strategji për instalimin dhe shfrytëzimin e infrastrukturës broadband në të gjitha sferat e jetës. Midis shtatë objektivave specifike kombëtare për broadband-in për periudhën 2020-2025, drejtpërdrejt me arsimin lidhet objektivi që parashikon se nga fundi i vitit 2025 100% e IAL-ve të jenë të lidhura me broadband me shpejtësi 1 Gbps, si edhe rrjeti Akademik Shqiptar të jetë pjesë e rrjetit evropian të High Performance Computer (HPC).

“*Strategjia kombëtare për shkencën, teknologjinë dhe inovacionin, 2017-2022*”, ku përcaktohen dhe objektivat kryesore, që kanë të bëjnë me konsolidimin e mëtejshëm të reformës së arsimit të lartë e kërkimit shkencor dhe harmonizimin e saj me parimet e Zonës Evropiane të Kërkimit Shkencor – ERA. Për realizimin e objektivave të saj strategjia siguron një bashkëpunim më të fortë dhe të qëndrueshëm ndërmjet institucioneve përgjegjës. Kjo strategji mbështet Kërkimin Shkencor për nxitjen e Inovacionit dhe zhvillimin e teknologjisë në bashkëpunim me sektorin e biznesit, ku janë përcaktuar indikatorë të përbushjes së këtij prioriteti strategjik, që lidhen me rritjen e bashkëpunimit mes komunitetit të kërkimit shkencor dhe biznesit.

Një rëndësi të veçantë për rolin dhe veprimtarinë e Institucioneve të Arsimit të Lartë në lëmin e kërkimit shkencor paraqet “*Qendra ndër-institucionale e rrjetit akademik*

shqiptare”, e cila u ngrit me vendim të vitit 2018 si një institucion në shërbim dhe mbështetje të zhvillimit në aspektin e TIK dhe ndërlidhjes së veprimtarisë së kërkimit shkencor të institucioneve të arsimit të lartë dhe të palëve të treta, përmes zhvillimit dhe promovimit të projekteve.

Masat e marra nga FGJH në zbatim të kuadrit rregullator dhe për të adresuar sfidat me të cilat përballlet arsimit

Në zbatim të kuadrit rregullator dhe për të adresuar sfidat me të cilat përballlet arsimit Fakulteti i Gjuhëve të Huaja ka ndërmarrë një sërë masash të cilat kanë një qasje të gjerë dhe të strukturuar. Fillimisht, FGJH ka përforcuar politikën dhe rregulloret për të siguruar standarde të larta edukative, duke përmirësuar cilësinë e mësimdhënies dhe të materialeve didaktike. Gjithashtu, janë ndërmarrë nisma për të trajnuar dhe mbështetur stafin akademik dhe mësuesit e gjuhëve të huaja nëpërmjet programeve të vazhdueshme të zhvillimit profesional. Për të adresuar sfidat e teknologjisë dhe aksesit në mësimdhënie online, FGJH ka investuar në infrastrukturë digjitale duke mundësuar kështu ngritjen e platforma të aksesueshme për të gjithë studentët. Në këtë mënyrë është krijuar një mjedis mësimor dhe kërkimor më i qëndrueshëm, i cili i përgjigjet nevojave të ndryshme të studentëve dhe sfidave të vazhdueshme të arsimit bashkëkohor duke ofruar një standard të lartë akademik dhe mbështet zhvillimin profesional të studentëve dhe stafit akademik.

Për të siguruar sa më sipër në nivel fakulteti janë hartuar dhe miratuar një kuadër i plotë rregullator që përfshin strategji dhe rregullore të ndryshme si:

- Strategjia e Kërkimit Shkencor në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja 2022-2024
- Strategjia e Teknologjisë dhe Inovacionit në Mësimdhënie / Nxënie
- Strategjia e Ndërkombëtarizimit për Fakultetin e Gjuhëve të Huaja të Universitetit të Tiranës
- Rregullore e brendshme e FGJH- së
- Rregullore Diplomimi e Programeve Studimore të Ciklit I - Bachelor
- Rregulloren për organizimin e programit të ciklit të tretë (doktoratës) në FGJH
- Rregullore për organizimin dhe funksionimin e komisionit të përhershëm të doktoraturave
- Rregullore e Konferencave Shkencore në FGJH

Po kështu, për të mbështetur këto masa, çdo departament brenda fakultetit ka hartuar strategjinë dhe rregulloret e veta specifike, përfshirë këtu rregulloret për programet e studimit Bachelor dhe Master. Në këtë mënyrë çdo departament funksionon në përputhje me politikën e përgjithshme të fakultetit dhe i përgjigjet nevojave të veçanta të fushës përkatëse të studimit.

Përveç këtyre strategjive dhe rregulloreve, gjatë viteve 2019-2023, FGJH ka nënshkruar 35 marrëveshje bashkëpunimi me institucione shtetërore në nivel qendror dhe vendor, si edhe me shoqata, kompani, qendra dhe agjenci udhëtimi, për të mbështetur procesin e mësimdhënies. Gjithashtu, janë nënshkruar dhe 18 marrëveshje bashkëpunimi me institucione të huaja në fushën e kërkimit shkencor. Marrëveshjet e bashkëpunimit ndër-institucional synojnë bashkëpunimin midis palëve në drejtim të shkëmbimit të përvojave dhe realizimin e projekteve kërkimore dhe aktiviteteve shkencore të përbashkëta si seminare, leksione, konferenca, etj. Ato kanë si qëllim forcimin e lidhjeve

ndërkombëtare e rajonale në fushën e kërkimit shkencor, përcaktimin e një agjende të përbashkët të kërkimit shkencor me atë të BE-së, shfrytëzimin e infrastrukturave të përbashkëta të kërkimit shkencor, forcimin e lidhjeve me strukturat e BE në fushën e kërkimit shkencor, aksesin e hapur në informacionin shkencor në harmoni me Parimet e Zonës Evropiane për Kërkimin Shkencor (ERA Communication Document).

Nga ana tjetër për të siguruar zbatimin me efikasitet të masave të parashikuara nga strategjitë, rregulloret apo marrëveshjet e bashkëpunimit, FGJH ka ngritur nivelin e infrastrukturës teknologjike në ndihmë të mësimit dhe kërkuesve shkencorë me laboratorë bashkëkohorë të Interpretimit dhe Përkthimit, Përkthim dhe Multimedia, Laboratorin e Fonetikës, Laboratorin e Kërkimit Shkencor dhe Integritit të Teknologjive në Mësimdhënie, Laboratorit Kërkimor në Didaktikën e Gjuhëve të Huaja, Përkthim, Letërsi dhe Lingjistikë - DiPLling, Qendrën e Trajnimeve dhe Inovacionit Pedagogjik si edhe Auditorin Multifunksional. Ngritja dhe përmirësimi i infrastrukturës së kërkimit shkencor është dhe një nga indikatorët e objektivave të përcaktuara nga Strategjia Kombëtare e Shkencës, Teknologjisë e Inovacionit, 2017-2022.

Për një mësimdhënie sa më bashkëkohore janë vënë në dispozicion të stafit akademik dhe studentëve pajisjet teknologjike: si tabela interaktive, tavolina inteligjente, kompjuterë, tableta, monitorë e projektorë duke e lehtësuar e bërë sa më interesant procesin mësimor. Mjediset e Fakultetit, gjithashtu, ofrojnë mundësi të përshtatshme e të barabarta për t'i ardhur në ndihmë personelit që të kryejë detyrat sa më profesionalisht. Shërbimet online të FGJH-së janë lehtësuar përmes mbulimit me Internet në të gjithë infrastrukturën e institucionit.

Investimet në infrastrukturë janë pjesë e masave të parashikuara dhe të zbatuara në drejtim të përmirësimit të infrastrukturës, rikonstruksionit e mirëmbajtjes së laboratorëve e sallave. Fakulteti disponon, gjithsej, 5 salla leksionesh, 33 salla seminaresh, dy biblioteka, 2 laboratorë përkthimi, një laborator për kërkimin shkencor dhe një laborator fonetike. Laboratorët janë të pajisura me aparaturat e duhura dhe krijojnë kushte të përshtatshme për realizimin normal të mësimdhënies dhe arrijen e objektivave formues të programit të studimit.

Laboratorët e përkthimit janë të pajisura më të gjitha mjetet që përdoren për përkthim simultan.

Të gjitha sallat e leksioneve janë të pajisura me projektorë, tavolina inteligjente (me kompjuter të integruar), sistem audio. Për zhvillimin e orëve praktike të gjuhëve të huaja, disa salla janë të pajisura me projektorë. Së fundmi, ka përfunduar dhe puna për ngritjen e laboratorit për gjuhën e shenjave ku do të ofrohet për herë të parë një program studimi Bachelor në Përkthimin e Gjuhës së Shenjave Shqipe për përgatitjen e interpretëve të gjuhëve të shenjave si një nevojë urgjente për t'i ofruar shërbim dhe këtij grupi të marginalizuar.

Investimet në infrastrukturë mes të tjerave janë mbështetur nga projektet në të cilat FGJH ka rezultuar fitues, ku vetëm për vitin 2022 institucioni ka fituar 2 (dy) projekte në Thirrjen për Projekte të Ministrisë së Arsimit dhe Sportit, bazuar në Urdhër të Ministrit Nr. 360 datë 28.06.2022 "Për shpalljen e thirrjes për financimin e IAL-ve publike, për projekte të përbashkëta në kuadër të ndërkombëtarizimit të programeve të studimit për vitin akademik 2022-2023" dhe si rezultat i implementimit të suksesshëm të këtyre projekteve u realizuan 4 (katër) laboratorë të mësimdhënies dhe të kërkimit.

Gjithashtu nëpërmjet fondeve për kërkim dhe ekselencë të Universitetit të Tiranës gjatë vitit 2022 në FGJH u investua në 4 hapësira të dedikuara për kërkimin shkencor dhe procesin e mësimdhënies, për trajnime të vazhduara për mësuesit, përkthyesit, ndërmjetësit kulturor dhe stafin e UT-së dhe ata, që dëshirojnë të përditësojnë dijet e tyre në fushat përkatëse. Risi është edhe investimi në një Qendër Multifunksionale

të Këshillit Studentor dhe Klubeve studentore të FGJH-së, një mjedis bashkëkohor tërësisht në funksion të veprimtarive akademike dhe socio-kulturore të studentëve, ku mes të cilave është dhe klubi i ICT-së. Studentët dhe koordinatori i tyre kanë ndërtuar strategjinë, në mënyrë që në bashkëpunim me Këshillin Studentor të zhvillohen aktivitetet në mbështetje të inovacionit.

Aktualisht FGJH po punon në implementimin e një projekti në partneritet me Universitetin e Zagrebit, Kroaci me titull: “Integrimi i teknologjisë digjitale në metodologjitë e mësimdhënies, të nxëniet dhe sfidat e trajnimit të mësuesve” financuar nga Agjencia Universitare e Frankofonisë (AUF), ku stafi akademik dhe strukturat e lidhura po punojnë për rritjen e kapaciteteve në përdorimin e TIK-ut në mësimdhënien e gjuhës frënge për mësuesit e arsimit parauniversitar.

Në zbatim të nenit 79 të Ligjit për Arsimin e Lartë, ku përcaktohet se Institucionet e Arsimit të Lartë, që ofrojnë studime të ciklit të tretë (doktoratë), hartojnë projekte kërkimore-shkencore dhe zhvillimi për këto studime. Ato aplikojnë për financim pranë AKKSHI-t apo institucioneve të tjera financuese.

Raportet për Veprimtarinë Mësimore dhe Kërkimore për Vitin Akademik 2021-2022, 2022-2023 të përgatitura nga Njësia e Sigurimit të Cilësisë së Fakultetit të Gjuhëve të Huaja dëshmojnë një angazhim në rritje të stafit akademik në projektë ndërkombëtare dhe projekte kombëtare. Për më tepër, është vënë re një rritje e ndjeshme e prezantimit të projekteve të reja në nivel fakulteti, kjo për faktin se më 1 Shtator 2021 u bë ngritja e Degës së Projekteve në FGJH. Për vitin 2022-2023, sipas raportimeve të kësaj dege në nivel institucioni janë duke u realizuar 9 projekte të fituara dhe 3 projekte të cilat janë hartuar dhe po zbatohen në nivel departamenti, mes të cilave përfshihet edhe projekti “Didaktika Digjitale e Mësimdhënies/Nxënies dhe Kërkimit Shkencor në UT (DiDiRes)” me financim nga AKKSHI.

Projekte të tjera me financimet e tyre përkatëse janë të renditura më poshtë:

- Hartëzimi i kompetencave kyçe dhe rezultateve të të nxëniet në programet e mësuesisë, me fokus formimin e kompetencave profesionale të studentëve të mësuesisë të Universitetit të Tiranës (UT)
- Përdorimi i metodave inovative në ndihmë të kërkimit shkencor, për personelin akademik dhe studentët e Fakultetit të Gjuhëve të Huaja, Universiteti i Tiranës (UT)
- Studim dhe analizë mbi koherencën dhe standardet e pritshme të specialistëve gjuhësorë në fushën e turizmit në kontekstin shqiptar (UT)
- Ngritja e Infrastrukturës për Mbështetjen e Krijimit të Programit të Formimit Master në Përkthimin e Gjuhës së Shenjave (AKKSHI)
- “Krijimi i infrastrukturës didaktike-mësimore dhe laboratorike për çeljen e programit të studimit Bachelor në Përkthimin e Gjuhës së Shenjave Shqipe” (Ministria e Arsimit)
- Si ta bëjmë të flasë trashëgiminë tonë kulturore? Kreativiteti dhe ndërmjetësimi në njohjen e trashëgimisë kulturore (AUF)
- Master double degree in natural language processing; aligned with national interests and demands in human capacity development (AADF/READ)
- “Pedagogjia e trajtimit automatik te gjuhëve (PeTAG)” në thirrjen e Universitetit të Tiranës - Kërkim, Ekselencë, Inovacion 2021, FGJH. Si rezultat i këtij projekti është bërë e mundur hapja e një programi të ri për vitin akademik 2022-2023

dhe është fituar e drejta për dhënien e diplomave të dyfishta, me anë të programit të përbashkët Master i Shkencave në “Trajtimi automatik i dokumenteve të shkruara” me Universitetin Paris Nord, Francë. Nëpërmjet këtij programi u bë i mundur anëtarësimi i UT-së në konsorciumin Aleanca e Universiteteve Evropiane, i cili në fund të vitit 2027 pritet të kemi të diplomuarit e parë, përfshirë edhe studentët e FGJH-së.

- “Pedagogjia e trajtimit automatik të gjuhëve (PeTAG)” - programi të ri për vitin akademik 2022-2023 dhe ka fituar të drejtën për dhënien e diplomave të dyfishta, me anë të programit të përbashkët Master i Shkencave në “Trajtimi automatik i dokumenteve të shkruara” me Universitetin Paris Nord, Francë.
- “Integrimi i teknologjisë digjitale në metodologjitë e mësimdhënies/të nxëniet dhe sfidat e trajnimit të mësuesve”
- Përmirësimi i kërkimit shkencor me kërkuesit e rinj të Departamentit të Gjuhës Angleze (FGJH)
- Rëndësia e WEB Semantic në ndërtimin e korpuseve dhe në përkthimin e teksteve të specialitetit (FGJH)
- Integrimi i mjeteve digjitale në pedagogjinë e klasës së përmbysur (FGJH)
- Interpretimi/përkthimi në realitetin virtual. Zhvillimi i aplikacioneve të përkthimit online si dhe trajnimi i stafit dhe studentëve me teknologjinë e re (FGJH)
- “Integrimi ndërdisiplinor i kërkimit shkencor në fushën e mësimdhënies së gjuhëve të huaja- rritja e kapaciteteve kërkimore shkencore” (FGJH)
- “Krijimi i korpuseve të krahasueshme në fushën e legjislacionit ekonomik dhe juridik” (FGJH)

FGJH vë theksin tek rëndësia e këtyre projekteve infrastrukturore në shërbim të zhvillimit të kapaciteteve të infrastrukturës akademike, didaktike dhe kërkimore, të rritjes së cilësisë së mësimdhënies dhe kërkimit duke mundur realizimin e hulumtimit dhe punëve kërkimore me standarde të larta, impaktit të drejtpërdrejtë që do të sjellin këto investime teknologjike në kuadër të ndërkombëtarizimit të programeve të studimit, inovacionit pedagogjik në mësimdhënie, rritjes së kërkuesve shkencorë vendas e të huaj duke realizuar takime, tryeza apo konferenca të përbashkëta.

Më tej, procesi i mësimdhënies në FGJH përshtatet dhe është në përmirësim të vazhdueshëm, jo vetëm për të përmbushur objektivat e vendosura në strategjinë e institucionit, por edhe dhe për ta arritur standardet kombëtare dhe ndërkombëtare të arsimit të lartë. Një vëmendje e veçantë i kushtohet në këtë drejtim programeve studimore dhe kurikulave, të cilat rishikohen dhe rifreshkohen në bazë të nevojave të tregut.

Në mësimdhënie/nxënie elementi i digjitalizimit gjen zbatim tek Programet e studimit të ciklit të dytë: “Master i Shkencave” në “Mësuesi e gjuhës së huaj për arsimin e mesëm të lartë - ka të përfshirë lëndën “TIK në mësimin e gjuhës së huaj” e cila vjen edhe si përgjigje ndaj komenteve të pasqyruara në Draft Strategjinë për Arsimin ku thuhet se “Programet arsimore për mësuesit nuk mbulojnë njafueshëm tema të rëndësishme, si: ... përdorimi i TIK-ut në procesin mësimor; mes një sërë tematikash të vlerësuara si të nevojshme, janë përfshirë dhe aktivitete për ofrimin e *trajnimit për mësuesit e TIK-ut; përdorimi i platformave të mësimin online*”. (Draft Strategjia për Arsimin, 2021-2026: fq.41) Programet arsimore për mësuesit nuk mbulojnë njafueshëm tema të rëndësishme, si: gjithëpërfshirja e nxënësve, përdorimi i TIK-ut në procesin mësimor dhe puna me fëmijët me nevoja të veçanta dhe ata nga grupe vulnerabël (Draft Strategjia për Arsimin

2021-2026: fq.41)

Rrjedhimisht, FGJH ka organizuar module trajnimi dhe shpërndarje të materialeve online në rrjetet profesionale të mësuesve, të cilat kanë qenë në qendër të punës së ASCAL. Mes një sërë tematikash të vlerësuara si të nevojshme, janë përfshirë dhe aktivitete për ofrimin e *trajnitimit për mësuesit e TIK-ut; përdorimi i platformave të mësimin online*. Kjo thekson edhe njëherë rëndësinë që i kushtohet aftësisë digjitale dhe trajnimin të mësuesve për përdorimin e platformave që kanë si qëllim përdorimin e përmbajtjeve digjitale në kuadër të kurrikulës bazuar në kompetenca, për përdorimin e TIK-ut në procesin e mësimdhënie - nxënies.

Përdorimi i metodologjive efektive mësimore, që inkurajojnë pjesëmarrjen aktive të studentëve, diskutimet e thella dhe zhvillimi i aftësive kritike dhe analitike, janë elementët përbërës të një metodologjie mësimore bashkëkohore dhe në nivelin e institucioneve evropiane më të zhvilluara. Një rëndësi të veçantë merr ndërlidhja dhe integrimi i veprimtarisë kërkimore në mësimdhënie me qëllim që studentët të përfshihen në projekte dhe hulumtime me rëndësi praktike dhe shkencore. Më 12 Maj 2022 u zhvillua Konferenca Ndërkombëtare Studentore me temë “*Të Nxënit në Shekullin XXI - Problematikat dhe Perspektivat*” ku studentët morën pjesë me kërkimet dhe kumtesat e tyre duke mbajtur një konferencë të vërtetë kërkimore shkencore. Aktivitete të tilla janë mundësi shumë të mira për të promovuar kulturën e kërkimit shkencor dhe për të inkurajuar studentët që të zhvillojnë aftësitë e tyre kërkimore dhe analitike si dhe zhvillojnë gjithashtu kompetencat e tyre në aspektin e shumëgjuhësisë dhe kulturalitetit.

Përfundime

Fakulteti i Gjuhëve të Huaja (FGJH) ka bërë përparime të rëndësishme në përputhje me Agjendën Digjitale të Shqipërisë 2022-2026, duke kontribuar në zhvillimin e një kulture digjitale të të mësuarit dhe kërkimit shkencor. Nëpërmjet përmirësimit të infrastrukturës teknologjike dhe trajnimin të stafit akademik, fakulteti synon të përmbush objektivat kryesore të këtij dokumenti, por jo vetëm.

Menaxhimi dhe përmirësimi i mësimdhënies, si dhe promovimi i të mësuarit nëpërmjet platformave të mësimdhënies sinkronike dhe asinkronike, riaftësimi i stafit mësimor me kompetenca digjitale, dhe zhvillimi i shkencave humane të digjitalizuara janë pjesë thelbësore e strategjisë së fakultetit. Kjo përfshin ofrimin e platformave të sigurta dhe të lehta për t'u aksesuar, krijimin e hapësirave inovative të të mësuarit, dhe angazhimin e studentëve në procese të përbashkëta të të mësuarit.

Në aspektin e kërkimit shkencor, Fakulteti synon të përshpejtojë rezultatet e kërkimit dhe të zgjerojë impaktin e tyre duke lehtësuar shpërndarjen e kërkimeve akademike, si dhe duke nxitur kërkimin shkencor bashkëpunues. Përfitimi i granteve nëpërmjet projekteve dhe zhvillimi i kuadrit rregullator mbeten prioritete për të mbështetur kërkimin shkencor dhe mësimdhënien bashkëkohore. Për të arritur këtë FGJH angazhohet paprerë në trajnimin e stafit akademik për përdorimin efektiv të teknologjisë në mësimdhënie dhe për promovimin e një kulture digjitale të të mësuarit në të gjitha programet dhe ciklet e studimit.

Në përfundim, FGJH synon të vazhdojë përmirësimin e kapaciteteve të saj institucionale dhe teknologjike për të mbështetur një mësimdhënie dhe kërkim shkencor më të përparuar dhe për të përmbushur nevojat e ndryshme të studentëve dhe stafit akademik, duke e bërë institucionin më tërheqës dhe konkurrues në vend.

Rekomandime

Për të vazhduar përparimin dhe arritjet e suksesshme, Fakulteti i Gjuhëve të Huaja (FGJH) duhet të përqendrohet në zhvillimin e një edukimi digjital dhe të vazhdojë të transformojë procesin e mësimdhënies dhe të edukimit. Kjo përfshin krijimin e një kulture digjitale të të mësuarit, zhvillimin e aftësive digjitale në të gjithë nivelet, dhe pajisjen e stafit mësimor me aftësi të reja për përdorimin e teknologjive inovative në mësimdhënie dhe kërkim shkencor.

Detyrat dhe objektivat kryesore

- Zhvillimi i mjeteve dhe platformave të arsimit sinkronik dhe asinkronik: Përmirësimi i teknologjisë për të mundësuar mësimdhënien digjitale (e-learning).
- Ndërgjegjësimi dhe fuqizimi i pedagogëve me kompetenca digjitale: Trajnimi i vazhdueshëm i stafit akademik për të përfshirë në mënyrë efektive teknologjinë në praktikatat e tyre të mësimdhënies.
- Zhvillimi i shkencave humane të digjitalizuara dhe përdorimi i inteligjencës artificiale (AI): Përmirësimi i njohurive dhe kapaciteteve rreth përdorimit të IA dhe teknologjive të tjera moderne.
- Zhvillimi dhe përditësimi i infrastrukturës: Përmirësimi i kapaciteteve fizike institucionale dhe rregullatorëve për lehtësimin e mësimit hibrid dhe online për nivelet Bachelor/Master dhe kurset e zhvillimit profesional.

Kërkimi shkencor

- Fuqizimi i grupeve kërkimore: sigurimi i aksesit në baza të dhënash në *cloud* të mbështetura në politikat dhe sigurinë e universiteteve.
- Kërkimi shkencor bashkëpunues: Lehtësimi i shpërndarjes së kërkimeve shkencore ndërmjet institucioneve për të zgjeruar impaktin dhe për të rritur shikueshmërinë e institucionit me qëllim thithjen e granteve.
- Përfitimi i granteve të mëtejshme: Aplikimi për grante të kërkimit shkencor për të mbështetur punën kërkimore dhe zhvillimin e aftësive digjitale.
- Përmirësimi i referimeve dhe botimeve: Rritja e numrit të referimeve dhe botimeve në konferenca kombëtare dhe ndërkombëtare.

Mësimi Digjital (e-learning)

- Përvojat e studentëve: nxitja e studentëve që të krijojnë, ndajnë dhe bashkëpunojnë duke përdorur mjete dhe metoda inovative.
- Transformimi i mësimdhënies: Ofrimi i kurrikulave të personalizuara bazuar në aftësitë dhe interesat e studentëve.
- Promovimi i mësimit hibrid dhe online: Zgjerimi i mësimit hibrid dhe online për nivelet Bachelor dhe kurset e zhvillimit profesional.

BIBLIOGRAFIA

Draft Strategjia për Arsimin 2021-2026

<https://arsimi.gov.al/wp-content/uploads/2021/05/Draft-Strategjia-per-Arsimin-2021-2026.pdf>

European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, (2019). Key competences for lifelong learning, Publications Office. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/569540>
ERA Communication Document: Assessment of Progress in achieving ERA, Annex 7, ERA Intervention Logic MS/AC

https://euraxess.ec.europa.eu/sites/default/files/policy_library/era-communication_en.pdf

Ligji Nr. 80/2015 “Për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë” dhe aktet nënligjore në zbatim të tij.

<https://arsimi.gov.al/wp-content/uploads/2023/01/Përmbledhje-e-legjislacionit-për-arsimin-e-lartë-perditesuar-deri-me-11.01.2023-Pdf-2.pdf>

Draft Pakti për Universitetin

<https://www.kryeministria.al/wp-content/uploads/2019/01/PAKTI-PËR-UNIVERSITETIN.pdf>

VKM nr. 434, datë 3.6.2020 “Për miratimin e Planit Kombëtar për Zhvillimin e Qëndrueshëm të Infrastrukturës Digjitale Broadband 2020-2025”

<https://planifikimi.gov.al/index.php?eID=dumpFile&t=f&f=5136&token=bb17dd458df4936e6587679fd86684c2a6b779c7>

Strategjia e Kërkimit Shkencor në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja 2022-2024, miratuar me

Vendim Dekanati nr. 135 datë 20.12.2022

Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2015-2020 (SKZHI I) dhe Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim European 2030 (SKZHI II)

https://konsultimipublik.gov.al/documents/RENJK_538_Draft-Strategjia-Kombetare-per-Zhvillim-dhe-Integrim-2021-2030-.pdf

Strategjia e ndërkombëtarizimit të Fakultetit të Gjuhëve të Huaja, miratuar me Vendimin e Dekanatis Nr. 150 datë 21.12.2021

Strategjia e Teknologjise dhe Inovacionit në Mësimdhënie e Nxënie, miratuar me Vendimin e Dekanatis Nr. 43 datë 19.07.2023

Strategjia e Zhvillimit të Arsimit Parauniversitar 2014-2020 (SZHAPU) <https://arsimi.gov.al/wp-content/uploads/2018/03/STRATEGJIA-2014-2020.pdf>

Strategjia e zhvillimi te Fakultetit të Gjuhëve të Huaja (2021-2024) miratuar me vendimin e Dekanatis Nr. 150 datë 21.12.2021.

Rregullore e brendshme e FGJH miratuar me Vendimin e Dekanatis Nr. 150 datë 21.12.2021

Rregullore Diplomimi e Programeve Studimore të Ciklit I – Bachelor miratuar me Vendimin e Dekanatis Nr. 32 datë 18.03.2022

Rregulloren për organizimin e programit të studimit të doktoratës në FGJH miratuar më 08.07.2022

Rregullore për organizimin dhe funksionimin e komisionit të përhershëm të doktoraturave miratuar me Vendimin e Dekanatis nr. 135, datë 20.12.2022

Rregullore e Konferencave Shkencore në FGJH miratuar me Vendimin e Dekanatis nr. 33, datë 07.06.2023

Raporti për Veprimtarinë Mësimore dhe Kërkimore për Vitin Akademik 2021-2022, Fakulteti i Gjuhëve të Huaja

Raporti për Veprimtarinë Mësimore dhe Kërkimore për Vitin Akademik 2022-2023, Fakulteti i Gjuhëve të Huaja

Strategjia dhe politikat e marketingut të Fakultetit të gjuhëve të Huaja (dhjetor 2021)

Statuti i Universitetit të Tiranës

Rregullore e Universitetit të Tiranës, miratuar me Vendimin Nr. 20, datë 27.07.2022 të Senatit Akademik

Urdhër i Ministrit Nr. 360 datë 28.06.2022 “Për shpalljen e thirrjes për financimin e IAL-ve publike, për projekte të përbashkëta në kuadër të ndërkombëtarizimit të programeve të studimit për vitin akademik 2022-2023”

Vendim Nr. 370, datë 1.6.2022 Për Miratimin e Strategjisë Ndërsëktoriale “Agjenda Digjitale E

Shqipërisë” dhe të Planit të Veprimit 2022–2026 <https://akshi.gov.al/wp-content/uploads/2022/06/vendim-2022-06-01-370-Agjenda-Digitale-e-Shqiperise-22-26-dhe-plani-i-veprimit.pdf>

Vendim Nr. 710, datë 1.12.2017 PER MIRATIMIN e Strategjisë Kombëtare të Shkencës, Teknologjisë e Inovacionit, 2017-2022 https://arsimi.gov.al/wpcontent/uploads/2019/07/Vendim-i-KM_710_01.12.2017_Strategjia-e-Kerkimit-Shkencor.pdf

Vendim nr. 710, datë 1.12.2017 për miratimin e strategjisë kombëtare për shkencën, teknologjinë dhe inovacionin, 2017-2022 https://arsimi.gov.al/wp-content/uploads/2019/07/Vendim-i-KM_710_01.12.2017_Strategjia-e-Kerkimit-Shkencor.pdf

Vendimit nr. 75, datë 12.2.2018 për “Miratimin e modelit të financimit të institucioneve publike të arsimit të lartë dhe kërkimit shkencor” https://akfal.gov.al/media/filer_public/20/8f/208f0bbd-a375-47b2-a990-f880d13474ac/vendim-2018-02-12-75.pdf

Vendim Nr. 88, datë 14.2.2018 Për “krijimin e qendrës ndërinstitucionale të rrjetit akademik Shqiptar (RASH)” https://www.rash.al/media/filer_public/93/ab/93ab6c81-dcb7-456b-abe1-9e7bc186e256/vkm_nr_88_date_1422018_-_krijimi_rash.pdf